

Osuuskunta Harjun LähiVoima
Päiväkoti Heikkari

11.10.2021

VUOSISUUNNITELMA 2021-2022

Varhaiskasvatustyksikkömme, Päiväkoti Heikkari, vuosisuunnitelman laatimisesta on vastannut varhaiskasvatuksenopettaja sekä osuuskunnan hallitus ja muu päiväkodin henkilöstö.

Raahen kaupungissa on käytössä yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma, joka pohjautuu opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Päiväkotimme (varhaiskasvatustyksikkömme) toiminta perustuu näihin suunnitelmiin ja perusteisiin.

Päiväkodin kuvaus

Päiväkoti Heikkari on 21-paikkainen kodinomainen päiväkotivireässä Alpuan kylässä. Lapset ovat iältään alle vuoden ikäisistä (9kk) viiteen vuotiaita sekä meillä on kolme kouluikäistä.

Yksikkömme lapset ovat jaettu kolmeen ryhmään, joissa kohdennettua kehityksen mukaista suunniteltua toimintaa. Ryhmässämme on kolme 2-vuotiasta. 3-4-vuotiaita on seitsemän, joista yksi on vielä kolme vuotias. 5-vuotiaita on 5, sekä koululaisia 3. Lokakuussa ryhmässämme aloittaa kolme 9kk-1-vuotiasta, jotka kaikki ovat osaviikkoisia(max10pv/kk). Joiden kanssa tutustellaan arkirytmiiin ja huolehditaan hyvästä perushoidosta. Yhteensä lapsia on tänä vuonna 21, joten ryhmämme on täynnä. Ryhmämme lapset eivät ole tällä määrällä yhtä aikaa paikalla, koska osaviikkoisia on useita. Vuonna 2021 lapsia on yhteensä 21, mutta todennäköisesti tarvittaessa hoitoa tarvitsevista koululaisista osa jää silloin pois.

Henkilökunta

Henkilökuntaan kuuluu yksi varhaiskasvatuksenopettaja sekä kolme varhaiskasvatuksenhoitajaa ja tarvittaessa yksi ryhmänavustaja. Vakituksia sijaisia varhaiskasvatuksenhoitajina on kolme, koska kaksi hoitajaamme opiskelevat. Heidän opiskelupäivinä tutut sijaiset turvaavat toiminnan pysyvyyden ja turvallisuuden tunteen lapsille, kun henkilökunnan vaihtuvuus pysyy vähäisenä.

Ruokamme toimitetaan meille Ravintola Kaivos Hovista. Keittiöllämme on oma ruuan tarjolle laittaja, joka huolehtii ruokasalin siisteydestä päivittäin. Hän myös avustaa ryhmänavustajana lasten lepohetkelle siirtymissä porrastetusti sekä isompien rauhoittumishetkellä.

Meillä vierailee myös säännöllisin väliajoin Vihannin varhaiskasvatustyksenerityisopettaja Kaisa-Maria Kakkuri, joka arvioi lasten tuen tarvetta. Hän tukee ja ohjeistaa kasvattajia tuen tarpeessa olevien lasten asioissa ja

osallistuu heidän yhteisiin kokouksiin. Tarvittaessa häneen voi ottaa yhteyttä muulloinkin, jos aihetta ilmenee.

Tilat

Päiväkodin tilat ovat viihtyisät, kodinomaiset ja avarat. Tiloihin kuuluu kaksi isoa luokkahuonetta. Toinen on levähtämiseen sekä leikkimiseen ja toisessa tilassa leikitään ja askarrellaan. Tiloissa on myös pieni toimistonurkkaus ja minikeittiö, wc-tilat ovat tilavat ja toimivat. Lisäksi pitkä käytävä, jossa lasten ulko- ja vaihtovaatteet säilytetään. Käytävän perällä on myös sohvat, joilla mahdollista rauhoittua kirjojen lukuun.

Ruokailemme erillisessä ruokasalissa. Ruokasalissa myös järjestämme ohjattua toimintaa pienryhmissä, sekä siellä on kaikkien yhteinen musiikkihetki, joka viikko. Ruokasaliin on rajattu nurkkaus pimennysverhoilla, jossa pienimmät saavat nukkua rauhassa pidemmät unet. Pihapiirin erillisessä rakennuksessa on liikuntasali, joka on käytössä viikoittain. Pyrimme liikkumaan lasten kanssa ulkoillen tai salissa 2 tuntia päivässä.

Virikkeitä tarjoava aidattu piha-alue on kovassa käytössä päivittäin. Päiväkotimme läheisyydessä on metsäalueita, joissa ulkoilemme viikoittain sekä teemme lähialueelle kävely retkiä.

Toiminta

Toimintamme perustehtäviin kuuluvat hoito, kasvatusta ja opetus. Näitä perustehtäviä toteutamme monipuolisesti ja lapsen kehitystä tukevasti.

Toimintamme pääpainotus on luonnossa, sosiaalisten taitojen huomioidussa sekä kehon rauhoittamisen harjoittelussa. Nämä ovat nousseet toimintaamme yksilöllisistä varhaiskasvatussuunnitelmista sekä oppimisympäristön luonnon läheisyydestä.

Käytämme arkipedagogiikkaa, jolloin jokainen tilanne voi olla myös oppimisen paikka. Odotus tilanteissa laulellaan. Kiikussa voidaan kertoilla yhteistä tarinaa ja ihailua luonnon ihmeitä. Varhaiskasvatuksen työntekijä huomio lasten osallisuuden hyvällä läsnäolollaan, aktiivisesti kuuntelemalla lapsen mielenkiinnonkohteita, sekä huomio alkaneet herkkyyksikaudet. Kasvattaja antaa omalla toiminnallaan mallin hyviin käytöstapoihin, toisten huomiointiin, hyviin vuorovaikutustaitoihin, sekä tunteiden sanoittamiseen.

Kasvatusta on toimintaa, jonka myötä kulttuuriset arvot, tavat ja normit välittyvät, muovautuvat ja uudistuvat. Osaltaan kasvatuksen tavoite on siirtää kulttuuriperintöä sekä tärkeinä pidettyjä arvoja ja traditioita seuraavalle sukupolvelle. Kasvatusta avulla ohjataan lapsia muodostamaan omia mielipiteitään ja arvioimaan kriittisesti vallitsevia ajattelu- ja toimintatapoja sekä toimimaan eettisesti kestäväällä tavalla. Kasvatusta sivistystehtävänä on ohjata tietoisesti lasten yksilöllisen identiteetin muotoutumista siten, että lapset oppivat havaitsemaan oman toimintansa vaikutukset toisiin ihmisiin ja ympäristöönsä. Lasten kehitystä tuetaan niin, että he oppivat toimimaan sekä käyttämään osaamistaan myös toisten hyväksi.

Jokaista lasta arvostetaan omana itsenään ja luodaan pohjaa hyvälle itseluottamukselle. Rohkaisemme lasta suunnittelemaan omia kädentaitoja askarteluissa tai hienomotoriikkaa kehittäviä helmitöitä. Oppimisympäristö on toteutettu, niin että lapset voivat suunnitella ja toteuttaa omia taideteoksiaan.

Opetuksen lähtökohtana on varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määritelty oppimiskäsitys. Opetuksen tarkoitus on edistää lasten oppimista ja auttaa lapsia luomaan merkityksiä itsestään, toisista ihmisistä sekä ympäröivästä maailmasta. Varhaiskasvatuksessa lapsia innostetaan ja motivoidaan opettelemaan uusia asioita sekä ohjataan käyttämään erilaisia oppimisen tapoja. Opetus tukee ja siinä hyödynnetään lasten luontaista uteliaisuutta ja tutkimisen halua. Opetuksessa otetaan huomioon lasten kehittyvät taidot, mielenkiinnon kohteet ja vahvuudet sekä lasten yksilölliset tuen tarpeet.

Lapsiryhmät ovat jaettu ikätason mukaan, joissa on heille tarvitsemaansa kohdennettua ja suunniteltua toimintaa. Lapsen osallisuutta tuomme näkyviin toiminnan joustavuudessa. Annamme lasten osallistua toiminnan suunnitteluun sekä toteutukseen. Varhaiskasvattajan suunnitelmat voivat muuttua lapsen mielenkiinnonkohteiden mukaan ja toimimme lapsilähtöisesti. Kasvattajat varmistavat tavoitteiden täyttymisestä sekä pitävät huolen turvallisista rajoista.

Hoito on fyysisistä perustarpeista huolehtimista sekä tunnepohjaista välittämistä. Tavoitteena on, että lapsi tuntee itsensä arvostetuksi ja ymmärretyksi sekä kokee olevansa yhteydessä toisiin ihmisiin.

Vastavuoroinen ja kunnioittava vuorovaikutussuhde sekä myönteinen kosketus ja läheisyys muodostavat perustan hyvälle hoidolle ja huolenpidolle. Päivittäin toistuvat tilanteet, kuten ruokailu, pukeminen ja riisuminen, lepo ja hygieniasta huolehtiminen ovat keskeinen osa lapsen päivää.

Näissä siirtymätilanteissa käytämme pienryhmäpedagogiikkaa, jolloin jokainen lapsi tulee huomioiduksi omien tarpeidensa mukaan. Pienimmille haluamme erityisesti antaa rauhan opetella arjen taitoja yksilöllisessä hoidossa. Isommille opetamme omatoimisempaa siirtymistä sekä toimintaa. Opetamme taitoa toimia sanallisten ohjeiden varassa, jolloin lapsen oman toiminnan ohjaus kehittyy. Käytämme tukena myös kuvia, jotka vahvistavat sanallisia ohjeita.

Kasvattaja ohjeistaa ja tukee lasta, mutta antaa lapselle aikaa ja tilaa harjoitella. Tahdomme, että lapsi oppii luottamaan itseensä ja omaan toimintaansa. Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatusta- ja opetustilanteita, joissa opitaan esimerkiksi vuorovaikutustaitoja, itsestä huolehtimisen taitoja, ajan hallintaa sekä omaksutaan hyviä tottumuksia.

Päiväkodin arjen toiminta pohjautuu suunniteltuihin rutiineihin;

06.00 - 08.00 Päiväkoti aukeaa, leikkiä

08.00 Aamupala

09.00 – 11.00 Ulkoilua sekä toiminta pienryhmissä

11.00 Lounas

12.00 Päivän rauhoittumishetki

14.00 Välipala

15.00 Ulkoilua, leikkiä

17.00 Päiväkoti sulkeutuu

	MA Lelupv	TI	KE Leikkipv	TO	PE
9	ulkoilu				Retki 1/kk
10	Aamupiiri kaikki oman lelun esittely ryhmässä	leijona/leppis Sali	leppis Metsä / Leikki	leijona Kynäily / Pelailu	leijona/leppis Musiikki
10	ruokailu				
11	ruokailu				
11	lepohetki				
13	rauhallinen leikki				
14	välipala				
15:	ulkoilu	puput Sali	leijonat Metsä / Leikki	leppis Väritys / Pelailu	ulkoilu

Päiväkodissamme askarrellaan, pelataan, liikutaan, retkeillään, satuillaan ja pidetään musiikkituokioita. Lapset saavat leikkiä mielikuvitusta kehittäviä omaehtoisia leikkejä, kasvattajat ymmärtävät leikin merkityksen lapsen kehitykselle ja hyvinvoinnille, leikkiä arvostetaan ja tuetaan. Leikit jaetaan siten, että kaikilla on rauha ja mahdollisuus leikkiä itselleen mielekästä leikkiä ja heittäytyä leikin maailmaan.

Päivittäinen lepohetki suo mahdollisuuden rauhoittumiseen, itsekseen olemiseen ja rentoutumiseen. Lepohetkellä jokainen lapsi saa halutessaan aikuisen huomiota ja silittelyä.

Liikunnasta lapset saavat riemua ja intoa, kun taidot karttuvat. Liikunta vahvistaa lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Motoriikan ja hienomotoriikan taidot kehittyvät muovaillessa, väritettäessä, maalatessa, leikatessa ja piirtäessä. Karkeamotoriikka taidot karttuvat juostessa, mäkiä laskiessa, pomppiessa yms. liikunnallisissa toimissa. Lähimetsässä sekä liikuntasalissa liikkuminen tukee jokaisen lapsen karkeamotoriikan kehitystä leikin kautta.

Retkeillessä tutustumme luontoon ja lähiympäristöön sekä ihmettelemme ja tutkimme esimerkiksi vuoden aikojen vaikutusta luontoon sekä käytämme luonnonmateriaaleja askarteluissamme.

Tunnetaitoja opettelemme arjen tilanteiden lisäksi kirjojen, korttien ja hyvän keskustelun avulla. Olemme myös järjestäneet oppimisympäristön, niin että lapsilla on mahdollisuus nukketeatteri- leikkeihin sekä esityksiin. Tällä haluamme tukea lapsen esiintymiskykyä ja vahvistaa jokaisen itseluottamusta lapselle luontaisin keinoin.

TAIVOITTEET VUONNA 2021 - 2022

Päiväkoti Heikkarin arvot

Päiväkodin tulee olla lapselle kuin toinen koti, jonne on helppo tulla ja jossa on turvallista. Tämä on tärkeää, sillä lapsi viettää usein suurimman osan ajastaan arkena päiväkodissa. Päiväkotimme arvot ovat:

Halia ja hellyyttä, **E**lämää, **I**loa, **K**asvua,
Kodinomaisuutta, **A**itoutta ja avoimuutta, **R**akkautta ja riemua, **I**nnostusta

Tavoitteenamme on ottaa kaikessa toiminnassamme huomioon arvojen toteutuminen. Toteutumista seurataan tekemällä yhteistyötä osuuskunnan hallituksen kanssa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan yleisperiaatteina ovat lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus hyvinvointiin, huolenpitoon ja suojeluun, lapsen mielipiteen huomioon ottaminen sekä yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun vaatimus ja lapsen syrjäntäkielto.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on suojella ja edistää lasten oikeutta hyvään ja turvalliseen lapsuuteen. Varhaiskasvatus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvosta. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään sekä yhteisönsä jäsenenä. Ihmisenä kasvaminen Varhaiskasvatus perustuu elämän, kestävän elämäntavan ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sekä ihmisarvon loukkaamattomuuteen. Henkilöstö tukee lasten kasvua ihmisyyteen, jota kuvaa pyrkimys totuuteen.

Pyrimme panostamaan kiireettömyyteen, syliin ja läheisyyteen. Suunnittelemme rauhallista aikaa lapsille vapaaseen leikkiin, sekä toimimme joustavasti ja lapsilähtöisesti.

Lasten mielenkiinnon kohteet ja tavoitteet pedagogiselle toiminnalle

Olemme havainnoineet lapsia ja heidän mielenkiinnon kohteitaan. Heikkarissa lasten mielenkiinnon kohteiksi ylitse muiden ovat nousseet traktorit ja koneet, kampaamo- ja lääkrileikit ja pelit sekä satukirjat. Ulkoilussa nousee ruoka- ja kotisleikit, hippanen sekä rosvo ja poliisi leikki. Lähimetsässä suosituin leikki on majanteko.

Tuemme herkkyyksia, esim. mielenkiintoa kirjaimin sekä numeroihin. Lasten mielenkiinnon kohteiden pohjalta suunnittelemme ja toteutamme toimintaamme. Nämä teemat näkyvät leikkien lisäksi esimerkiksi retkillä, jolloin voimme käydä katselemassa läheisen konesuojan pihamaalla talviunilla uinuvia maatalouskoneita, jotka kiinnostavat lapsia valtavasti.

Kampaamo- ja kotileikkeihin Heikkarissa on luotu hyvät puitteet, kotileikkiä ja leluja on paljon. Majaleikkeihin on mahdollisuus useammassa tilassa, jolloin valmiit majat voivat olla vaihtuvien roolileikkien tiloja. Yksi maja on yhdessä lasten kanssa sisustettu kampaamoksi, jossa lapset saavat peilin edessä vuoroin olla asiakas tai itse kampaaja. Samoissa tiloissa on lapsille mieluisia roolivaatteita, joita voi käydä peilistä ihaillessa. Pyrimme suunnitellusti tukemaan lapsen itseluottamusta sekä oman identiteetin kehitystä.

Tuemme leikkiä tarvittaessa ohjaamalla sekä varmistamalla leikille hyvät puitteet; rauha ja tila. Annamme runsaasti aikaa leikille ja ymmärrämme leikin merkityksen keskeisenä tekijänä lapsen hyvinvoinnille, kehitykselle ja oppimiselle. Lapsia kiinnostavat teemat otamme huomioon myös esimerkiksi musiikki-, liikunta- ja taidetuokioilla.

Tulevan syksyn aikana panostamme satuhetkiin etenkin 3-5 vuotiaiden kanssa, lepoetki aloitetaan tarinan kuuntelulla. Kirjat ovat lapsen mielenkiintoihin liittyviä sekä panostamme niissä myös tunnetaitoihin ja rentoutumiseen. Satujen lisäksi tuemme kielenkehitystä esimerkiksi loruttelemalla, riimittelemällä ja saduttamalla. Loruihin ja riimeihin etsimme lapsia kiinnostavia teemoja.

Tulevan kauden tavoitteena on kehittää pienryhmätoimintaa. Pyrimme järjestämään työvuorot siten, että pienryhmätoiminnalle saadaan luotua puitteet. Yli kolmevuotiaiden varhaiskasvatussuunnitelmissa on ilmennyt vireystilojen säätelyn, tunnetaitojen sekä kaveritaitojen harjoittelun tarvetta ja otamme nämä huomioon heidän toimintaansa suunnitellessa.

Annamme heille välineitä taitojen kartuttamiseen erilaisin keinoin esim. Rauhoittava musiikki, kasvattajien yhtenevät selkeät ohjeet sekä oppimisympäristön kuvat. Otamme isompia mukaan arjen toiminnan avustamiseen. Lapset ovat toivoneet pääsevänsä enemmän auttamaan pienempiä; niinpä huolehdimme, että jokainen saa vuorollaan siihen mahdollisuuden.

Myös leikin pedagogiikkaan panostamme; järjestämme tilat toimivammaksi ja houkuttelevammaksi leikkejä varten ja panostamme leikkirauhaan oppimisympäristön hyvällä suunnittelulla.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja päiväkodin henkilöstön sitoutuminen lapsen terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Yhteistyö päiväkodin ja vanhempien välillä on siten tärkeää. Yhteistyö toteutuu päivittäisissä tapaamisissa, yhteisissä juhlissa ja tiedotteissa sekä sosiaalisessa mediassa. Päiväkodillämme on whats app-ryhmä, jonka kautta vanhemmat voivat seurata päiväkodin tapahtumia ja osallistua viestien välityksellä.

Lapsen tullessa päiväkotiin laaditaan ensimmäiseksi palvelusopimus yhdessä huoltajien kanssa sekä käydään aloituskeskustelu. Palvelusopimusta päivitetään tarpeen mukaan. Lisäksi lapsille tehdään henkilökohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat, jotka päivitetään vuosittain ja tarvittaessa kesken toimintakauden yhteistyössä huoltajien kanssa. Meillä on myös tarjolla lapset puheeksi keskustelu, jonka suosittelemme käymään vanhempien kanssa ensimmäisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjaksi. Jokainen päiväkodin henkilökunnasta perehtyy lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Kehittämisen tavoitteet

Pitää yllä yhteistyötä päiväkodin ja hoitajien kanssa. Järjestämme vähintään kaksi kertaa vuodessa vanhempainillan/ perheiden toimintaillan ja kerran vuodessa. Vasun päivittäminen vanhempien kanssa. Pyrimme ylläpitämään toiminnallisia perheideniltoja. Jotka ovat onnistuneet ja olemme saaneet niistä positiivista palautetta.

Haluamme toimintamme olevan avointa ja läpinäkyvää. Suunnittelemme ja toteutamme 2021 joulukuussa vanhempainillan, jotta luottamus pysyisi hyvänä perheiden sekä työntekijöiden kanssa. Seuraamme kuitenkin vielä, kuinka korona virus vaikuttaa ja voimmeko vielä järjestää tilaisuuksia.

Huoltajille on jaettu syyskuussa tietojen päivityslomakkeet. Lomakkeella he ovat saaneet vaikuttaa, mitä toivovat toiminnalta sekä millaisen tapahtuman järjestämme. Samaan lomakkeeseen vanhemmat ovat saaneet kertoa lasten toiveita toiminnallemme.

Osallistumme Vihannin kylällä tapahtuvaan jouluvaellukseen, johon osallistuu useampi järjestäjä, jos sellainen voidaan järjestää. Tahdomme olla yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Lisätä yhteistyötä osuuskunnan hallituksen ja päiväkodin työntekijöiden välillä. Osuuskunnan hallitus vastaa päiväkodin toiminnasta ja lasten hyvinvoinnista yhdessä päiväkodin henkilökunnan kanssa.

Työntekijöiden ajankohtainen koulutus. Marraskuussa useampi työntekijä osallistuu yhteiseen koulutukseen. Koulutuksessa syvennyttään positiiviseen pedagogiikkaan sekä luonteen vahvuuksien tukemiseen. Päiväkodillemme on hankittu Vahvuus variksen-materiaalia, jota käytämme toiminnassa.

Toimintamme kehittämisen ja mahdollisten parannusehdotusten saaminen hoitajilta on tärkeää ja tämän vuoksi kehitämme palautejärjestelmäämme sekä annamme kerran vuodessa palautekyselyn vanhemmille toiminnasta.

Hyväksytty osuuskunnan hallituksen kokouksessa pvm.

Alpuassa